

עשית ביום פל' כך וכך עשית במקום פל' אין את מודה על הדברים הללו והוא אומ' להן הין הין והן אומ' לו טול וחתום והוא נוטל וחתום שנ' (איוב לו ז) ביד כל אדם יחתום: צדיק וישר הוא כשהוא מצדיק עליו את הדין וכן הוא אומר יפה נידנתי לקיים מה שנ' (תה' נא ו) למען תצדק בדברך תז' בשפט':

3. רש"י דברים פרק לב פסוק ג (פרשת האזינו)

כי שם ה' אקרא - הרי כי משמש בלשון כאשר, כמו (ויקרא כג, י) כי תבאו אל הארץ, כשאקרא ואזכיר שם ה' אתם הבו גודל לאלהינו וברכו שמו. מכאן אמרו שעונין ברוך שם כבוד מלכותו אחר ברכה שבמקדש:

4. רשב"ם דברים פרק לב פסוק ג (פרשת האזינו)

כי שם י"י אקרא - כאשר אספר לכם גבורות שעשה לכם הקדוש ברוך הוא והטובות שגמל לכם וגם שהוא צדיק במה שיעשה לכם, גם אתם הבו גודל לאלהינו, היו מודים על האמת:

בעל הטורים דברים פרק לב פסוק ג (פרשת האזינו)

כי שם ה' אקרא. הצור תמים. לומר שמברכין ברוך דין האמת (שם נד א):

5. תהלים פרק קיד פסוק ח

ההפכי הצור אגם-מים חלמיש למעינינו-מים:

6. דברים פרק ח פסוק טו (פרשת עקב)

המוליכך במדברו הגדל והגורא נחשו שרף ועקרב וצמאון אשר אינו-מים המוציא לך מים מצור החלמיש:

7. במדבר פרק כ פסוק א - יג (פרשת חקת)

(א) ויבאו בני-ישראל פל־העדה מדבר-צן בתדוש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם: (ב) ולא־היה מים לעדה ויקהלו על־משה ועל־אהרן: (ג) ויגרב העם עם־משה ויאמרו ולו גנענו בגנע אחינו לפני ה': (ד) ולמה הבאתם את־קהל ה' אל־המדבר הזה למות שם אנחנו ובעירנו: (ה) ולמה העליתנו ממצרים להביא אתנו אל־המקום הרע הזה לאו מקום זרע ותאנה וגפן ורמון ומים אין לשתות: (ו) ויבא משה ואהרן מפני הקהל אל־פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד ויפלו על־פניהם ויגרא כבוד־ה' אליהם: פ (ז) ויזכר ה' אל־משה לאמר: (ח) קח את־המטה וקהל את־העדה אתה ואהרן ואחיה וזברתם אל־הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן־הסלע והשקית את־העדה ואת־בעירם: (ט) ויקח משה את־המטה מלפני ה' כאשר צוהו: (י) ויקהלו משה ואהרן את־הקהל אל־פני הסלע ויאמר להם שמעו־נא המרים המן־הסלע הזה בוציא לכם מים: (יא) ויגרם משה את־ידו ויך את־הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם: ס (יב) ויאמר ה' אל־משה ואל־אהרן יען לא־האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכו תביאו את־הקהל הזה אל־הארץ אשר־נתתי להם: (יג) הטה מי מריבה אשר־רבו בני־ישראל את־ה' ויקדש בם: ס

8. תהלים פרק עח

(א) משפיל לאסף האזינה עמי תורתִי הטו אֲזַנְכֶם לאמרי־פי: ... (ח) ולא יהיו פֶּאֶבֹתֶם דוֹר סוֹכֵר וּמִגְרָה דוֹר לא־תִקֵּין לְבוֹ וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחֹ: (ט) בְּנִי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוּמֵי־קִשְׁתֹּת הִפְּכוּ בְיָוִם קָרְבִי: (י) לֹא שָׁמְרוּ בְרִית אֱלֹהִים וּבִתְוֹרָתוֹ מֵאֲנִי לִלְכַת: (יא) וַיִּשְׁפְּחוּ עֲלֵילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הִרְאָם: (יב) גִּגְד אַבֹתֶם עָשָׂה גֵלָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן: (יג) בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצִּב־מַיִם כְּמוֹ־גֵד: (יד) וַיִּנְחַם כְּעֵנָן יוֹמָם וְכַל־הַלֵּילָה בְּאֹר אֵשׁ: (טו) יִבְקַע צִרִים בְּמִדְבָּר וַיִּשְׁקַף פְּתָה־מֹת רֶבֶה: (טז) וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסְּלַע וַיּוֹרֵד כְּנֶהְרֹת מַיִם: (יז) וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לְמַרְוֹת עֲלִיּוֹן בְּצִיָּה: (יח) וַיִּנְסוּ־אֵל בְּלִבָּבָם לְשֹׂא־אֶכֶל לְנַפְשָׁם: (יט) וַיִּזְדָּבוּ בְּאֱלֹהִים אָמְרוּ הַיּוֹכֵל אֵל לְעֶרְףִי שְׁלַחֵן בְּמִדְבָּר: (כ) הֵן הִכָּה־צִוּרוֹ וַיִּזְוּבוּ מַיִם וַיִּחַלֵּים לְשִׁטְפוֹ הַגַּם־לָחֶם יוֹכֵל תַּת אִם־יִכִּין שֹׁאֵר לְעָמוֹ: (כא) לָכוּן שָׁמַע ה' וַיִּתְעַבֵּר וְאֵשׁ נִשְׁקָה בִּיעֲקֹב וְגַם־אָרַף עָלָה

בְּיִשְׂרָאֵל: (כב) כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בַּאֱלֹהִים וְלֹא כָּטְאוּ בִּישׁוּעָתוֹ: (כג) וַיִּצְוּ שְׁחַקִּים מִמַּעַל וַיְדַלְתִּי שָׁמַיִם פֶּתַח: (כד) וַיִּמְטֵר עֲלֵיהֶם מִן הַשָּׁמַיִם וַיִּדְגּוּ-שָׁמַיִם גַּתוֹ לָמוֹ: (כה) לָחֶם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ צִידָה שָׁלַח לָהֶם לְשִׁבְעַ: (כו) יִסַּע קָדִים בְּשָׁמַיִם וַיִּנְהַג בְּעֵזוֹ תִּימֹן: (כז) וַיִּמְטֵר עֲלֵיהֶם כַּעֲפָר שְׁאָר וַיַּחֲזֹל לָמִים עֹף כַּנָּף: (כח) וַיִּפֹּל בַּקָּרֶב מִתְּהוֹ סֹבִיב לְמִשְׁכַּנְתָּיו: (כט) וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁבְּעוּ מְאֹד וַתִּמְאֹתֶם יָבֵא לָהֶם: (ל) לֹא-זָרוּ מִתִּמְאֹתֶם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם: (לא) וְאָף אֱלֹהִים עָלָה בָהֶם וַיִּהְרַג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחֲוָרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ: (לב) בְּכָל-זֹאת חָטְאוּ-עוֹד וְלֹא-הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו: (לג) וַיִּכְלֹ-בַהֲבַל יְמֵיהֶם וַיִּשְׁנוּתֶם בַּבְּהֵלָה: (לד) אִם-הִרְגָם וַיִּדְרָשׁוּהוּ וַיִּשְׁבּוּ וַשְׁחַרוּ-אֵל: (לה) וַיִּזְכְּרוּ כִּי-אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֲלִיוֹן גְּאֻלָּם: (לו) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִכְזְבוּ-לוֹ: (לז) וְלִבָּם לֹא-נִכְזוּן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֱמְנוּ בְּבְרִיתוֹ: (לח) וְהוּא רַחוּם וַיִּכַּפֵּר עֵוֹן וְלֹא-יִשְׁחַתּוּת וְהַרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא-יִעֲזֹב פְּלִי-חַמְתּוֹ: (לט) וַיִּזְכֹּר כִּי-בִשְׁעַר הַמָּה רַחֵם הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב: (מ) בְּמָה יִמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר לְעַצִּיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן: (מא) וַיִּשְׁבּוּ וַיִּנְסוּ אֵל וַיִּקְדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹ: (מב) לֹא-זָכְרוּ אֶת-יְיָ יוֹם אֲשֶׁר-פָּדָם מִיַּד-צָר: (מג) אֲשֶׁר-שָׁם בְּמִצְרַיִם אֶת-וַתָּיו וַמוֹפְתָיו בְּשֹׁדֵה-צִעוֹן: (מד) וַיִּהְיֶה לְדָם יֵאֲרִיחֶם וְנִזְלִיחֶם בְּלִישְׁתָּיו: (מה) יִשְׁלַח בָּהֶם עָרָב וַיֹּאכְלֶם וַיִּצְפְּרְדֵּעַ וַתִּשְׁחַתּוּם: (מו) וַיִּתֵּן לְחֶסֶד יְבוּלָם וַיִּגִּיעֶם לְאַרְבֶּה: (מז) וַיִּהְרַג בַּבְּרֶד גִּפְנָם וַיִּשְׁקֹמוּתֶם בַּחֲנַמַּל: (מח) וַיִּסְגֵּר לַבְּרֶד בְּעֵירָם וַמְקַנְיָהֶם לְרִשְׁפִּים: (מט) יִשְׁלַח-לָבַם חֲרוֹן אָפוֹ עֲבָרָה וְנֹעַם וַצָּרָה מְשַׁלַּחַת מִלְּאֲכָי רָעִים: (נ) יִפְלֹס נְתִיב לְאָפוֹ לֹא-חֲשָׂה מִמְּנוֹת נִפְשָׁם וַחֲסִיחֶם לְדַבֵּר הַסִּגִּיר: (נא) וַיִּהְיֶה פְלִי-בְכוֹר בְּמִצְרַיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאֵה-לֵי-חֶם: ...

9. שמות פרק יז פסוק ג - ז (פרשת בשלח)

(ג) וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיִּלְכוּ הָעָם עַל-מִשְׁהָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה הַעֲלִיתֶנּוּ מִמִּצְרַיִם לְהַמִּית אֹתִי וְאֶת-בְּנֵי וְאֶת-מִקְנֵי בְצִמָּא: (ד) וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל-ה' לֵאמֹר מָה אֲעֲשֶׂה לָעָם הַזֶּה עוֹד מֵעַט וּסְקַלְנִי: (ה) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִטֹּף אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת-הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ: (ו) הִנְנִי עֹמֵד לִפְנֶיךָ וְשָׁם עַל-הַצּוּר בְּחֹרֶב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וַיִּצְאֹו מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֹּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: (ז) וַיִּקְרָא שָׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל-רִיבֹו בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נִסְתָּם אֶת-ה' לֵאמֹר הֲגִישׁ ה' בְּקַרְבְּנוֹ אִם-אֵין: פ

10. שמות פרק לג פסוק יז - כג (פרשת כי תשא)

(יז) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה גַם אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֲעֲשֶׂה כִּי-מִצְאָתָ חוֹן בְּעֵינֵי וְאֲדַעֵךָ בְּשָׁם: (יח) וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי נָא אֶת-כְּבוֹדְךָ: (יט) וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲעֲבִיר כָּל-טוֹבִיל עַל-פְּנֵיךָ וְקִרְאתִי בְּשֵׁם ה' לִפְנֶיךָ וְסַנְתִּיל אֶת-אֲשֶׁר אֲחֹן וְרַחֲמַתִּי אֶת-אֲשֶׁר אֲרַחֵם: (כ) וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת אֶת-פָּנַי כִּי לֹא-יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי: (כא) וַיֹּאמֶר ה' הִנֵּה מְקוֹם אֹתִי וְנִצַּבְתָּ עַל-הַצּוּר: (כב) וְהָיָה בַעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׁמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשַׁפְתִּי כַּפִּי עָלֶיךָ עַד-עַבְרִי: (כג) וְהִסְתַּלְתִּי אֶת-כַּפִּי וְרֵאִיתָ אֶת-אַחֲרַי וּפָנַי לֹא יִרְאוּ: פ

11. שמות פרק לד פסוק א - ט (פרשת כי תשא)

(א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה פֶּסֶל-לֶךְ שְׁנֵי-לַחַת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁינִים וְכַתְּבִיל עַל-הַלַּחַת אֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הִנֵּנוּ עַל-הַלַּחַת הַרְאשֵׁינִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ: (ב) וְהָיָה נִכּוֹן לַבִּקֹּר וְעַלִּיתָ בַּבִּקֹּר אֶל-הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִּי שָׁם עַל-רֹאשׁ הַהָר: (ג) וְאִישׁ לֹא-יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם-אִישׁ אֲלִי-יִרָא בְּכָל-הָהָר גַּם-הַצָּאן וְהַבִּקֹּר אֲלִי-יִרְעוּ אֶל-מֹול הַהָר הַהוּא: (ד) וַיִּפְסֹל שְׁנֵי-לַחַת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁינִים וַיִּשְׁכַּם מֹשֶׁה בַּבִּקֹּר וַיַּעַל אֶל-הַר סִינַי כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים: (ה) וַיִּרְדּוּ ה' בְּעֵנָן וַיִּתְּצַב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה': (ו) וַיַּעֲבֹר ה' עַל-פְּנֵי וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְסַנּוּן אַרְךָ אָפִים וְרַב-חֶסֶד וְאֲמִת: (ז) נֹצַר חֶסֶד לְאֵלִפִּים נִשְׂא עֵזוֹ וְכַפֵּשׁ וְסַטָּאָה וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה פִקְדוֹ עֵזוֹן אֲבוֹת עַל-בְּנֵים וְעַל-בְּנֵי בְנֵים עַל-שְׁלִשִׁים וְעַל-רַבְעִים: (ח) וַיִּמְהַר מֹשֶׁה וַיִּקְדּוּ אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ: (ט) וַיֹּאמֶר אִם-נָא מִצְאָתִי חֲן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְיָ-נֹא אֲדֹנָי בְּקַרְבְּנוֹ כִּי עַם-קָשָׁה-לְעֹרֵךְ הוּא וְסַלַּחְתָּ לְעוֹנָיו וְלַחֲטָאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

12. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ז עמוד א

ואמר רבי יוחנן משום רבי יוסי: שלשה דברים בקש משה מלפני הקדוש ברוך הוא, ונתן לו. בקש שתשרה שכינה על ישראל, ונתן לו, ושנאמר: "הלוא בלכתה עמנו". בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים, ונתן לו, ושנאמר: "ונפלינו אני ועמך". בקש להודיעו דרכיו של הקדוש ברוך הוא, ונתן לו, ושנאמר: "הודיעני נא את דרכיך", אמר לפניו: רבוננו של עולם! מפני מה יש צדיק נטוב לו, ויש צדיק נרע לו, יש רשע נטוב לו, ויש רשע נרע לו? אמר לו: משה, צדיק נטוב לו צדיק בן צדיק. צדיק נרע לו צדיק בן רשע. רשע נטוב לו רשע בן צדיק. רשע נרע לו רשע בן רשע. אמר מר: צדיק נטוב לו צדיק בן צדיק, צדיק נרע לו צדיק בן רשע. איני? והא כתיב: "פקד עון אבות על בנים", וכתיב: "ובנים לא יומתו על אבות", ורמינו קראי אהדדי, ומשנינו: לא קשיא, הא כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם, הא כשאין אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם. אלא, הכי קאמר ליה: צדיק נטוב לו צדיק גמור, צדיק נרע לו צדיק שאינו גמור, רשע נטוב לו רשע שאינו גמור, רשע נרע לו רשע גמור. ופליגא דרבי מאיר, דאמר רבי מאיר: שמים נתנו לו ואחת לא נתנו לו, ושנאמר: "ונחמתי את אשר אהוון" אף על פי שאינו הגון, ורחמתי את אשר ארחם" אף על פי שאינו הגון. וניאמר לא תוכל לראות את פניו, תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה, כף אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: כשרציתי לא רצית, עכשיו שאאתה רוצה איני רוצה. ופליגא דרבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן, דאמר רבי שמואל בר נחמני, אמר רבי יונתן: בשכר שלש זכה לשלש. בשכר וינסתר משה פניו זכה לקלסתר פנים. בשכר "כי ירא" זכה ל"וייראו מגשת אליו". בשכר "מהביט" — זכה ל"ותמנת ה' ביט". ונהסרתי את פני וראית את אחריי". אמר רב חנא בר ביזנא, אמר רבי שמעון חסידא: מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה קשר של תפילין.

13. תלמוד בבלי מסכת מנחות דף לה עמוד ב

"ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראו מך" (דברים כח). תניא, רבי אליעזר הגדול אומר, אלו תפילין של ראש. (שמות לג) "ונהסרתי את פני וראית את אחריי, ופני לא יראו", אמר רב חנא בר ביזנא, אמר רבי שמעון חסידא, מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה קשר של תפילין: אמר רבי יהודה, קשר של תפילין, צריך שיהא למעלה, כדי שיהו ישראל למעלה ולא למטה, וצריך שיהא כלפי פנים, כדי שיהו ישראל לפנים ולא לאחור:

14. שמות פרק כ פסוק ד - ה (פרשת יתרו)

(ד) לא-תעשה לך פסל וכל-תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ:
(ה) לא-תשתתנה להם ולא תעבדם כי אנכי ה' אלהיך אל קנא פקד עון אבות על-בנים על-שלשים ועל-רבעים לשנאי:

15. במדבר פרק יב פסוק ח (פרשת בהעלותך)

פה אל-פיה אדבר-בו ומראהו ולא בחידות ותמנת ה' ביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה:

16. סידור

קשר תפילין הראה לענו, תמונת ה' לנגד עיניו:

17. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף י עמוד א

רב שימי בר עוקבא ואמרי לה מר עוקבא, הנה שכים קמיה דרבי שמעון בן פזי, ונהנה מסדר אגדתא קמיה דרבי יהושע בן לוי. אמר ליה: מאי דכתיב, "ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו"? אמר ליה: בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם. מדת בשר ודם צר צורה על גבי הפותל, ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים. והקדוש ברוך הוא אינו כן, צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים. והיינו דאמרה חנה: "אין קדוש כה' כי אין בלתי ואין צור כאלהינו". מאי "אין צור כאלהינו" אין ציר כאלהינו.